

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/64/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2112217143
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2112217143.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudkýň: JUDr. Iveta Jankovičová a JUDr. Daša Kontríková, v spore žalobkyne: J. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXXX/XX, W., zastúpená: Občianske združenie Centrum právnej pomoci Galanta, Staničná 10, Galanta, proti žalovaným: 1/ Platiť sa oplatí s. r. o., so sídlom Mostová 2, Bratislava, IČO: 45 684 618, 2/ POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, o zaplatenie 3.576,24 eur s príslušenstvom a určenie neplatnosti zmluvy, o odvolaní žalovaného 1/ proti rozsudku Okresného súdu Trnava, č. k. 17C/97/2012-201 zo dňa 6. júna 2018, v časti výroku I. a IV. a žalovaného 2/, v časti výroku II., III. a IV, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu I. inštancie sa vo výroku I. m e n í tak, že žaloba sa voči žalovanému 1/ z a m i e t a .
- II. Rozsudok súdu I. inštancie sa vo výroku II. a III. p o t v r d z u j e .
- III. Rozsudok súdu I. inštancie sa vo výroku IV. m e n í tak, že žalovanému 1/ sa nárok na náhradu trov prvoinštančného konania voči žalobkyni nepriznáva .
- IV. Rozsudok súdu I. inštancie sa vo výroku IV. m e n í vo vzťahu k žalovanému 2/ tak, že sa žalobkyni voči žalovanému 2/ priznáva nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v plnom rozsahu.
- V. Žalobkyni sa voči žalovanému 2/ priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.
- VI. Žalovanému 1/ sa právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva .

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd I. inštancie výrokom I. žalovaného 1/ zaviazal zaplatiť žalobkyni 2.046,59 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom II. žalovaného 2/ zaviazal zaplatiť žalobkyni 1.529,65 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom III. súd určil, že zmluva č. 2470051 uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným 2/ zo dňa 29.10.2008 je neplatná a výrokom IV. rozhodol o trovách konania tak, že priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania voči žalovanému 1/ a žalovanému 2/ spoločne a nerozdielne v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd I. inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

2. Súd rozsudok po citovaní § 52, § 53 ods. 1, 4 písm. k), r), § 54, § 39, § 451 ods. 2, § 457 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), § 3 ods. 2, § 4 ods. 2 z. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 3 ods. 3, § 4 ods. 8 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, vecne odôvodnil tým, že zhodnotením skutkového stavu veci dospel k právnomu záveru, že podaná žaloba je dôvodná.

Nebolo sporným, že medzi žalobkyňou a žalovaným 2/ bola dňa 29.10.2008 uzavretá zmluva o úvere č. 2470051. Žalovaný 2/ uzatváral zmluvu v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, čo je zrejmé aj z výpisu z obchodného registra, keď predmetom činnosti žalovaného 2/ od 14.03.2001 (okrem iných) je poskytovanie úverov z vlastných zdrojov. Z tohto dôvodu sa žalobca považuje za dodávateľa, tak ako je tento zadefinovaný v Občianskom zákonníku ako aj v zákone o spotrebiteľských úveroch v čase uzavretia zmluvy. Žalovaný 2/ spochybnil, že by žalobkyňa bola spotrebiteľom a to z dôvodu, že v zmluve žalobkyňa prehlásila, že finančné prostriedky sú jej poskytnuté na výkon povolania a on z dôvodu poskytovania rýchlych úverov bol dobromyseľný, vychádzal z údajov žalobkyňou poskytnutých a preto so žalobkyňou konal ako s nie spotrebiteľom. Z vykonaného dokazovania má súd za to, že zmluva o úvere je formulárovou zmluvou, ktorú žalovaný 2/ bežne používa pri poskytovaní úverov. Text zmluvy je predtlačný, dlžník len dopĺňa svoje údaje. Pokiaľ ide o vyhlásenie, na aký účel sa úver poskytuje, zmluva obsahuje len 4 políčka - 1. na výkon zamestnania, 2. na výkon povolania, 3. na výkon podnikania alebo 4. na iný účel. Praktiky žalovaného 2/ sa stali predmetom preskúmania súdov i správnych orgánov, napr. Slovenskej obchodnej inšpekcie (SOI). Rozhodnutím Ústredného inšpektorátu SOI zo dňa 27.05.2013, číslo SK/0755/99/2012, SK/0756/99/2012 mu bola uložená pokuta pre porušenie zákazu nekalých obchodných praktík v súvislosti so zaškrtnutím políčka v zmluve majúceho presvedčiť o poskytnutí úveru na výkon povolania spotrebiteľa. Inšpektorát SOI v rozhodnutí pritom poukazuje na neexistenciu možnosti pre spotrebiteľa vyznačiť svoju požiadavku, aby mu bol poskytnutý spotrebiteľský úver. Absencia tejto možnosti poukazuje sama o sebe na snahu žalovaného 2/ ako veriteľa neposkytnúť spotrebiteľské úvery a priori. Toto tvrdenie oprel správny orgán o vyjadrenie Národnej banky Slovenska zo dňa 06.05.2013, z ktorého vyplýva, že posledný poskytnutý spotrebiteľský úver touto spoločnosťou bol v roku 2008. Obdobne napr. Krajský súd v Prešove rozhodnutím zo dňa 26.05.2011, sp. zn. 6Co 84/2011 vyslovil, že konanie, ktorým sa presvedča, navádza alebo inak pôsobí na spotrebiteľov, s cieľom dosiahnuť, aby sa ako účel úveru vyznačil účel na zamestnanie, povolanie alebo podnikanie, teda aby sa vyznačoval ako účel úveru, účel, ktorý nie je pravdivý, je v rozpore so smernicou č. 2005/2009 ES z 11.05.2005 o nekalých obchodných praktikách voči spotrebiteľovi na vnútornom trhu, pretože takéto konanie možno zaradiť pod nekalú praktiku a zároveň môže napíňať atribúty agresívnej obchodnej praktiky, čo znamená, že ak sa podstatne zhoršuje sloboda výberu alebo správanie priemerného spotrebiteľa, každá nekalá praktika sa považuje za neprijateľnú voči spotrebiteľovi. Žalobkyňa na pojednávaní zo dňa 15.01.2013 uviedla, že si zobrala úver, pretože nemala dostatok finančných prostriedkov, pretože jej zadržovali 2/3 dôchodku. Hovorila o tom so žalovaným 2/, ktorý jej poskytol tento úver. Je teda nepochybné, že v čase uzavretia zmluvy bola žalobkyňa dôchodkyňou, nevykonávala povolanie, zamestnanie, nepodnikala. Preto súd prijal záver, že žalovaný 2/ nepostupoval s odbornou starostlivosťou, keď vôbec nezisťoval, aké povolanie by mala žalobkyňa vykonávať, či vôbec má uzavretie zmluvy nejaký súvis s údajným povolaním. Dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania ťaží toho, kto tvrdí takúto výnimku, v tomto prípade žalovaného 2/ (rozhodnutie Krajského súdu v Trnave z 23.02.2010, č. k. 10CoE/5/2010-46). Zo strany žalovaného 2/ išlo o nekalú obchodnú praktiku, keď chcel úverovú zmluvu vylúčiť z režimu ochrany spotrebiteľa. Vo vyhlásení určil na výber účelu úveru až 3 varianty zárobkovej činnosti (zamestnanie, podnikanie, povolanie) a následne iný účel. Bežný spotrebiteľ ako slabšia strana zmluvy, zväčša nevie na čo sú veriteľovi také údaje (resp. aké následky má takto označený účel úveru), nevie, čo sa rozumie spotrebiteľským úverom. V dôsledku nekalých obchodných praktík žalovaného 2/ pri určovaní účelu úveru a skutočnosti, že žalobkyňa v čase uzavretia zmluvy nevykonávala povolanie, súd uzavrel, že úver bolo potrebné považovať za spotrebiteľský. Preto naň aplikoval ustanovenia zákona č.258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý sa vzťahuje na zmluvy uzavreté do 10.06.2010 (vrátane), keď žalobkyňa je spotrebiteľom aj podľa § 52 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, pretože nekonala v rámci podnikateľskej alebo obdobnej obchodnej činnosti. Predmetom zmluvy bolo dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov vo forme úveru a záväzok dlžníka ako spotrebiteľa poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

3. Ďalej sa súd zaoberal skutočnosťou, že podľa tvrdenia odporcu bolo vo veci rozhodnuté rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská a. s., sp. zn. SR 12151/09 zo dňa 16.07.2009. Na neplatnosť rozhodcovskej doložky uvedenej vo Všeobecných podmienkach poukázala žalobkyňa prostredníctvom zástupcu na pojednávaní dňa 06.06.2018. Judikatúra súdov SR považuje doložku v zmluvách, resp. všeobecných podmienkach odporcu za neprijateľnú zmluvnú podmienku (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 10CoE/222/2013 z 30.05.2013, Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 17CoE/175/2012). Išlo predovšetkým o rozhodnutia exekučných súdov. Napr. Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí č. k. 17CoE/175/2012-118 z 26.10.2012 vyslovil,

že oprávneniu súdov v exekučnom konaní skúmať právomoc rozhodcovského súdu v súvislosti s existenciou rozhodcovskej zmluvy, resp. s jej neplatnosťou, nebránia ustanovenia zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní - podľa vtedy platnej a účinnej úpravy - napr. § 21 ods. 2 alebo § 40 ods. 1 písm. c/. Tieto ustanovenia sa týkajú všeobecne účastníkov rozhodcovského konania, ktorými môžu byť aj iné subjekty než spotrebiteľ, pričom sa v nich premieta klasická rímska právna zásada „práva patria bdelym“ („vigilantibus iura scripta sunt“). Kým nevyužitie postupu podľa týchto ustanovení v prípade iných účastníkov rozhodcovského konania znamená stratu možnosti skúmať a spochybňovať rozhodcovskú zmluvu a tým aj právomoc rozhodcovského súdu v konkrétnej veci (pretože inak by tieto ustanovenia strácali svoj zmysel - boli by nadbytočné), v spotrebiteľských veciach tomu tak nie je. Princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. Poukázal aj na znenie ustanovenia § 35 citovaného zákona, ktoré účinky rozhodcovského rozsudku obmedzuje len na účastníkov. Z jeho formulácie je zrejmé, že nebolo zámerom zákonodarcu bezvýhradne viazať všetky štátne orgány účinkami rozhodcovského rozsudku. Rozhodcovský súd je napriek výsledku svojej činnosti v podobe rozhodcovského rozsudku - súkromnoprávny orgán a rozhodcovské konanie je súkromnoprávnym konaním. Rozhodcovskú doložku v zmluve o úvere uzavretej so žalobkyňou ako dlžníčkou považoval súd za neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 54 Občianskeho zákonníka. Dôsledkom takto dojednanej rozhodcovskej doložky je, že ak dodávateľ podá žalobu na rozhodcovskom súde, spotrebiteľ sa rozhodcovskému konaniu musí podrobiť. Voči žalobkyňi bolo vedené exekučné konanie na podklade rozhodcovského rozsudku sp. zn. SR 12151/09. Aj keď nedošlo v exekučnom konaní k vyhláseniu neplatnosti rozhodcovskej doložky exekučným súdom, je v rozpore so zásadou ochrany spotrebiteľa, aby súdy poskytovali ochranu len spotrebiteľom, ktorí svoje dlhy neuhradili dobrovoľne a vedie sa proti nim exekúcia. Keďže ochrana spotrebiteľa má prednosť pred zásadou „vigilantibus iura scripta sunt“, súd mal za to, že je potrebné zaoberať sa platnosťou rozhodcovskej doložky. Nebol dôvod odchyliť sa od právneho názoru iných všeobecných súdov (vyššie uvedené rozhodnutia), ktoré vyhlásili žalovaným 2/ dojednanú rozhodcovskú doložku za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súd mal za to, že rozhodcovská doložka uvedená v čl. 17 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, nakoľko jej dôsledkom je, že ak dodávateľ podá žalobu na rozhodcovskom súde, spotrebiteľ sa rozhodcovskému konaniu musí podrobiť. Rozhodcovská doložka ani nebola platne dojednaná, nakoľko nebola dodržaná písomná forma v zmysle § 4 ods. 2 zák. č. 244/2002 Z. z. Písomná forma je zachovaná, ak je obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami. Štandardná rozhodcovská doložka sa použije priamo v konkrétnej zmluve, ako jej článok alebo ustanovenie. V prípade, ak sa rozhodcovská zmluva uzavrela osobitnou zmluvou, musí sa v nej uviesť odkaz na konkrétnu zmluvu alebo iný právny vzťah (rozhodnutie NS SR sp. zn. 2Cdo 245/2010). V danom prípade bola rozhodcovská doložka uvedená vo všeobecných podmienkach, ktoré neboli podpísané zmluvnými stranami. Rozhodcovský súd potom nemal právomoc konať. Nedostatok jeho právomoci odvíjajúci sa od neexistencie či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku. Vydaný rozhodcovský rozsudok je potom len formálne existujúcim titulom a z právneho hľadiska je nulitným. Súd preto na rozhodcovský rozsudok ako nulitný právny akt neprihliadal.

4. Po preskúmaní obligatórnych náležitostí zmluvy o úvere č. 2470051 zo dňa 29.10.2008 mal súd za to, že zmluva neobsahuje základné náležitosti vyžadované v § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v čase uzavretia zmluvy o úvere, pre ktoré nedostatky zákonodarca sankcionuje zmluvu bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou pri absencii aj len jednej náležitosti ako napr. ročnú úrokovú sadzbu, výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov.

5. Žalobkyňa sa domáhala určenia absolútnej neplatnosti zmluvy o úvere pre jej rozpor s dobrými mravmi. Pojem dobré mravy Občiansky zákonník nedefinuje. Je tomu tak preto, lebo dobré mravy podliehajú spoločenskému vývoju, ale tiež preto, že vo všetkých jednotlivostiach by bolo ťažké ich vystihnúť. Vo všeobecnosti však možno hovoriť o pravidlách morálneho charakteru všeobecne platných v demokratickej spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie. Je to v podstate súhrn určitých etických a kultúrnych pravidiel v spoločnosti všeobecne uznávaných. Činnosť namierenú proti uvedeným pravidlám možno označiť za činnosť proti dobrým mravom. Na kategóriu dobrých mravov treba osobitný dôraz klávať pri spotrebiteľských zmluvách. Jedným z najdôležitejších faktorov pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy je, či je zmluva transparentná.

Transparentnosť zahŕňa, či je napísaná jasným a zrozumiteľným jazykom, či je systematická, či je napísaná dostatočne veľkým a čitateľným písmom. Transparentnosť však neznamená iba jasnosť a zrozumiteľnosť, zahŕňa v sebe aj určitú povinnosť podnikateľa upozorniť na rôzne zmluvné dojednania. Zásada transparentnosti a poctivosti dopadá i na aplikáciu Všeobecných obchodných podmienok. Treba teda uviesť, že i v spotrebiteľských zmluvách je možné Všeobecné obchodné podmienky uplatniť, avšak takáto aplikácia má nielen formálne obmedzenie ale aj obmedzenie obsahové. Je treba zdôrazniť, že obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách na rozdiel napríklad od obchodných zmlúv majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru, naopak nesmú slúžiť k tomu, aby do nich často v neprehľadnej, zložite formulovanej a malým písmenom písanej forme skryl dodávateľ dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné, o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa najskôr uniknú. Pokiaľ tak i napriek tomu dodávateľ urobí, nepočína si v právnom vzťahu poctivo a takémuto konaniu nemožno priznať právnu ochranu. Súd vyššej inštancie (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Co/13/2016, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 26/2011 z 26.04.2012, ktorý je aplikovateľný na danú právnu vec, lebo poplatok za poskytnutie úveru v danom prípade plní funkciu úrokov) ustálili, že pri dojednaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Uvedený záver o neprijateľnosti odplaty je použiteľný aj na prípad, keď úver je poskytnutý nebankovým subjektom, lebo kategória dobrých mravov má všeobecný charakter, podnikateľské subjekty nevynímajúc. Žalobkyni bol dňa 29.10.2008 poskytnutý úver vo výške 464,21 eur, ktorý sa zaviazala žalobkyňa vrátiť spolu s poplatkom vo výške 443,47 eur v 12tich mesačných splátkach po 75,68 eur, pričom 1/3 poplatku predstavuje v zmysle článku 13 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru úrok a 2/3 náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere so všetkou administratívou. Pri takto dojednanej zmluve predstavuje RPMN 297,57 %! Výška odplaty tak niekoľkonásobne prevyšuje priemerné úrokové miery obdobných úverových produktov v rozhodnom čase, či už ide o bankové alebo nebankové subjekty. Čo sa týka administratívneho poplatku vo výške 2/3 z poplatku ako nákladu za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, súdy judikatúrou ustálili, že takáto podmienka nemôže byť platne dojednanou a to už len tým, že je nejasná a neurčitá. Nevyplyva z nej, za čo má spotrebiteľ zaplatiť takýto poplatok, za aké administratívne úkony by ho mal platiť. Jeho výška, 66,67 % z istiny úveru je neúmerne vysoká, čo z istiny poskytnutého úveru 464,21 eur predstavuje sumu 309,47 eur a to bez bližšej špecifikácie jeho výšky a účelnosti. Takéto znenie Všeobecných podmienok je v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 Občianskeho zákonníka). Súd opakovane vyslovil, že sa jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku, keď ide o dojednanie spôsobujúce hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Preto uvedené dojednanie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle generálnej klauzuly v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a v súvislosti s porušením princípu dobrých mravov (napr. rozhodnutie Krajského súdu Prešov sp. zn. 6Co/134/2016). Zhodnotením zmluvy o úvere a Všeobecných podmienok poskytnutého úveru, najmä s prihliadnutím na výšku poskytnutého úveru a výšku odplaty za poskytnutý úver a jej rozpor s dobrými mravmi, ako aj na dojednania týkajúce sa udelenia plnomocenstiev spotrebiteľom advokátovi Mgr. Žlnayovi vopred na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu na uznanie záväzku zo zmluvy o úvere, na uzatvorenie záložnej zmluvy v mene spotrebiteľa k nehnuteľnostiam, ktoré spotrebiteľ vlastní, vzhľadom na ustanovenia „dojednanej“ zmluvnej pokuty vo Všeobecných podmienkach pre prípad omeškania, dojednaného úroku z omeškania vo výške 0,25 % denne z dlžnej sumy, neplatnej dojednanej rozhodcovskej doložky, rozhodol súd, že zmluva ako celok je absolútne neplatná pre rozpor s dobrými mravmi; a absolútne neplatne dojednaným právam sa neposkytuje právna ochrana, pretože by to bolo v rozpore so zákonom.

6. Žalobkyňa sa po pripustení zmeny žalobného návrhu domáhala voči žalovanému 1/ vydania bezdôvodného obohatenia v sume 2.046,59 eur a voči žalovanému 2/ vydania bezdôvodného

obohatenia v sume 1.529,65 eur, ktorú sumu vymohol súdny exekútor prostredníctvom zrážok z dôchodku žalobkyne v prospech žalovaného 2/. Doloženými potvrdeniami - poštovými poukazmi - mal súd preukázané, že žalobkyňa uhradila od 09.12.2008 do 18.03.2009 na účet žalovaného 2/, POHOTOVOSTĚ, s. r. o., súhrnne 312,72 eur a od 10.08.2010 do 06.04.2011 na účet súdneho exekútora, ktorý viedol nútený výkon v prospech POHOTOVOSTĚ, s. r. o. súhrnne 200,-eur. Týmito úhradami žalobkyňa vrátila žalovanému 2/ to, čo podľa súdom vyhlásenej absolútne neplatnej zmluvy dostala od žalovaného 2/. Preto plnenie vo výške 1.529,65 eur, ktoré bolo od žalovanej vymožené zrážkami z dôchodku v Sociálnej poisťovni v prospech žalovaného 2/ v období od 02.01.2012 do 01.09.2013, súd vyhodnotil ako bezdôvodné obohatenie žalovaného 2/, ktoré je povinný žalobkyňu vrátiť.

7. Žalovaný 1/ v rámci procesnej obrany uvádzal, že nie je pasívne legitimovaným subjektom a preto je potrebné žalobu voči nemu zamietnuť, keď od žalobkyne nedostal žiadne plnenie, teda sa na úkor žalobkyne neobohatil, pretože žalobkyňa peniaze v súčte vo výške 2.046,59 eur, dobrovoľne poukázala na účet vedený v prospech majiteľa POHOTOVOSTĚ, s. r. o., ako vyplynulo aj z dokazovania konkr. z oznámenia R. U., a. s. Účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX žalovanému 1/ nepatrí. „Skrátený názov Platíť sa oplatí“ v oznámení R. U. zo dňa 26.11.2013 neznamena, že šlo o účet patriaci žalovanému 1/, iba odzrkadľuje dohodu medzi žalovaným 1/ a žalovaným 2/. Súd mal z predložených kópií poštových poukazov preukázaný vklad hotovosti žalobkyňou na účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX dňa 22.05.2012 vo výške 1.369,55 eur a dňa 21.06.2012 vo výške 677,04 eur, pričom z predloženého Oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 10.05.2012 vyplýva, že postupníkom a teda veriteľom, na ktorého prešla pohľadávka zo zmluvy o úvere č. 2470051 a všetky práva s ňou súvisiace, je spoločnosť Platíť sa oplatí s. r. o. Postupca, POHOTOVOSTĚ, s. r. o. dlžníčke oznámil, že od okamihu doručenia tohto oznámenia je povinná plniť výlučne postupníkovi v prospech účtu č. XXXXXXXXXXX/XXXX. V záhlaví oznámenia vyčíslil postupca POHOTOVOSTĚ, s. r. o. celkovú sumu pohľadávky na 2.733,30 eur a denný úrok 1,16 eur. Následne bolo preukázané, že dňa 01.11.2012 Platíť sa oplatí s. r. o. postúpila „pohľadávku“ voči žalobkyňu zo zmluvy o úvere č. 2470051 v prospech postupníka, POHOTOVOSTĚ, s. r. o. Teda v období od 10.05.2012 do 01.11.2012 bol veriteľom postúpenej pohľadávky, príslušenstva pohľadávky a práv s ňou spojenými, žalovaný 1/, Platíť sa oplatí s. r. o. Z postúpenia sú vylúčené iba také práva, ktoré nie sú spojené s pohľadávkou ako takou, ale so záväzkovým vzťahom ako celkom. Dôsledkom neexistencie pohľadávky v čase uzavretia zmluvy o jej postúpení nie je neplatnosť postupnej zmluvy, ale len zákonná zodpovednosť postupcu voči postupníkovi podľa § 527 ods. 1 písm. a) Občianskeho zákonníka, ak sa dojednalo odplatné postúpenie pohľadávky (súdu nebola predložená zmluva o postúpení pohľadávky z postupcu POHOTOVOSTĚ, s. r. o. v prospech postupníka Platíť sa oplatí s. r. o. Zmluva o postúpení pohľadávky v Platíť sa oplatí s. r. o. v prospech POHOTOVOSTĚ, s. r. o. bola súdu predložená a vyplýva z nej bezodplatné postúpenie pohľadávky, príslušenstva a práv s ňou spojených).

8. Nakoľko veriteľom z postúpenej pohľadávky v čase dobrovoľného plnenia žalobkyňou bol žalovaný 1/, Platíť sa oplatí, s. r. o. a z Oznámenia zo dňa 10.05.2012 doručeného žalobkyňu vyplýva, že je povinná plniť žalovanému 1/ na účet uvedený žalovaným 2/, má súd za to, že žalobkyňa bola v rozhodnom období vo vzťahu so žalovaným 1/, voči ktorému si dôvodne uplatnila právo na vydanie bezdôvodného obohatenia. Súd vykonávajúci výklad právneho úkonu musí postupovať podľa § 35 od. 2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého právne úkony vyjadrené slovami treba vykladať nielen podľa ich jazykového vyjadrenia, ale najmä tiež podľa vôle toho, kto právny úkon urobil, ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom. Žalovaný 1/ ani žalovaný 2/ nespochybnili to, že ich vôľou prejavenu uzavretou zmluvou o postúpení zo dňa 10.05.2012 bolo postúpenie pohľadávky. Výslovný prejav vôle treba vykladať predovšetkým podľa použitého slovného vyjadrenia. Podmienkou na prihliadanie na vôľu účastníkov je, aby nebola v rozpore s tým, čo vyplýva z jazykového vyjadrenia úkonu. Výklad obsahu právneho úkonu nemôže nahrádzať alebo meniť už urobené prejavy vôle. Použitie výkladových pravidiel môže smerovať len k tomu, aby obsah právneho úkonu vyjadrený slovami bol vyložený so stavom, ktorý existoval v dobe urobenia právneho úkonu. Žalobkyňa plnila v zmysle doručeného Oznámenia postupcu zo dňa 10.05.2012 postupníkovi na účet, ktorý bol postupcom uvedený v oznámení na výlučné plnenie postupníkovi s poučením, že postupca nie je s postupníkom majetkovo alebo personálne prepojený a forma a spôsob vymáhania pohľadávky je v kompetencii postupníka.

9. Bezdôvodné obohatenie vzniká predovšetkým tak, že sa doterajší majetok obohateného rozmnoží o nové majetkové hodnoty. Povinným na vydanie bezdôvodného obohatenia je ten, kto sa bezdôvodne obohatil. Oprávneným subjektom, t. j. v prospech ktorého sa vydanie takéhoto obohatenia má uskutočniť, je ten, na úkor koho bezdôvodné obohatenie vzniklo. K vzniku bezdôvodného obohatenia je potrebné

splnenie podmienok: a) získanie bezdôvodného obohatenia, b) protiprávnosť získania bezdôvodného obohatenia, majetková ujma iného subjektu, c) príčinná súvislosť medzi bezdôvodným obohatením a majetkovou ujmu, za ich súčasného splnenia. Žalobkyňa dobromyseľne plnila na účet uvedený v Oznámení postupcom v prospech postupníka, ktorý v tom čase disponoval všetkými právami vlastníka postúpenej pohľadávky zo zmluvy o úvere, o čom nemala žalobkyňa dôvod pochybovať. Skutočnosť, že plnila na účet postupcu, POHOTOVOSTĚ, s. r. o., a nie na účet postupníka Platíť sa oplatí, s. r. o., nemôže byť pričítaná na ľarchu žalobkyne, koho žalovať o vydanie bezdôvodného obohatenia, ak žalobkyňa plnila na úhradu postúpenej pohľadávky voči nej z absolútne neplatnej zmluvy o úvere dobromyseľne podľa zrozumiteľného a určitého jazykového vyjadrenia postupcu, ktorého prejavená vôľa v časti označenia účtu, na ktorý má plniť, bola v rozpore s jazykovo prejavenu vôľou o povinnosti plniť postupníkovi, pričom vôľou postupcu bolo postúpenie pohľadávky v prospech postupníka. Súd len podotýka, že v tomto konaní nešlo o prípad predvídaný zákonom v zmysle § 530 Občianskeho zákonníka. Ak by súd prijal obranu žalovaného 1/, že sa bezdôvodne neobohatí na úkor spotrebiteľa a preto nie je pasívne legitimovaným na vydanie bezdôvodného obohatenia, súd by akceptoval nekalú obchodnú prax žalovaného 1/ a žalovaného 2/, ktorá by požívala súdnu ochranu, keď by súd žiadal od spotrebiteľa, aby dokazoval napriek svojej dobromyseľnosti, kto sa na jeho úkor skutočne obohatil hoci bol v tom, že plní veriteľovi svojej pohľadávky a teda, kto uje pasívne legitimovaným na vydanie bezdôvodného obohatenia pri plnení spotrebiteľa z neplatnej zmluvy príp. zo zmluvy sankcionovanej bezpoplatkovosťou a bezúročnosťou. Preto súd zaviazal žalovaného 1/ vrátiť bezdôvodné obohatenie poukazované žalobkyňou v jeho prospech.

10. Keďže v Občianskom zákonníku pri nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je ustanovený čas splnenia, je treba podľa ustanovenia § 563 Občianskeho zákonníka vychádzať z toho, že dlžník je povinný vydať bezdôvodné obohatenie prvý deň po tom, čo ho veriteľ požiadala o splnenie. Ak nedošlo k požiadaniu dlžníkovi už skôr, treba za kvalifikované požiadanie považovať žalobu. Dňom zročnosti pohľadávky uplatnenej v žalobe však nebude deň nasledujúci po podaní žaloby na súde, ale deň po doručení tejto žaloby žalovanému. Žalobkyňa si úrok z omeškania z vydania bezdôvodného obohatenia žalobou neuplatnila, preto súd o ňom nerozhodoval a uložil žalovaným plniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

11. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP, keď úspešnej žalobkyne priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu voči obom žalovaným spoločne a nerozdielne. O konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

12. Proti rozsudku súdu I. inštancie voči výroku I. podal odvolanie žalovaný 1/ podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) Civilného sporového poriadku. Uviedol, že žalobkyňa uzatvorila dňa 29.10.2008 so žalovaným 2/ Zmluvu o úvere č. 2470051 na základe ktorej poskytla spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. žalobkyne úver vo výške 14.000,-Sk (464,71 eur), ktorý bola žalobkyňa veriteľovi zaviazaná vrátiť v 12 mesačných splátkach po 75,68 eur (celková suma ktorú bola žalobkyňa povinná vrátiť bola 908,19 eur).

13. Pohľadávka bola žalovanému 2/ uhradená až dňa 12.02.2013 ako to vyplýva z listu žalovaného 2/ zo dňa 14.02.2013 žalobkyne a aj správy exekútorského úradu zo dňa 06.02.2013 zaslanej žalobkyne.

14. Na základe Zmluvy o podmienenom postúpení pohľadávok zo dňa 10.05.2012 bola vyššie označená pohľadávka žalovaného 2/ postúpená na žalovaného 1/, čo bolo žalobkyne oznámené listom spoločnosti žalovaného 2/ zo dňa 10.05.2012. V oznámení o postúpení bola žalobkyňa požiadaná, aby v súlade s dohodou žalovaných uhrádzala platby za účelom úhrady pohľadávky na bankový účet spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., č. ú. XXXXXXXX/XXXX v R. U., a.s. Ako bolo preukázané v rámci dokazovania vykonaného prvostupňovým súdom a to na základe vyjadrenia R. U., a.s. zo dňa 26.11.2013, patrí a vždy patril uvedený bankový účet spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. a nie žalovanému 1/.

15. Podľa dôkazov predložených prvostupňovému súdu uhrádzala žalobkyňa v čase od r. 2008 do r. 2012 platby iba na účet žalovaného 2/ alebo na účet exekútorského úradu JUDr. Rudolfa Krutého v celkovej výške 2.251,69 eur.

16. Podľa zmluvy o postúpení pohľadávky uzatvorenej medzi žalovanými postúpil žalovaný 1/ predmetnú pohľadávku späť na žalovaného 2/, pričom platby na úhradu pohľadávky boli poukazované žalobkyňou

na účet žalovaného 2/ a podľa dohody žalovaných patrili všetky platby poukázané na úhradu pohľadávky žalovanému 2/.

17. Spätné postúpenie pohľadávky bolo žalobkyni oznámené listom žalovaného 1/ zo dňa 14.01.2013 doručeným žalobkyni dňa 23.01.2013 (oznámenie o postúpení spolu s poštovou doručenkou zo dňa 23.01.2013 založené v súdnom spise s podaním žalovaného 1/ zo dňa 22.01.2013). V tomto oznámení bola navrhovateľka informovaná, že novým veriteľom pohľadávky sa stal žalovaný 2/ a že má plniť tejto spoločnosti. Z tejto skutočnosti je zrejmé, že najneskôr dňa 23.01.2013 sa žalobkyňa mohla dozvedieť, že to bol žalovaný 2/, kto získal od nej plnenie a mohol sa prípadne na jej úkor obohatiť.

18. Podľa jeho názoru, prima facie dôvody nesprávnosti argumentácie súdu I. inštancie, ktorá nezohľadňuje skutočnosť, že podľa určenia samotného súdu I. inštancie je predmetná zmluva o úvere absolútne neplatná. Bez ohľadu na posúdenie platnosti alebo neplatnosti následných zmlúv o postúpení pohľadávky je následne možné prijať iba záver v tom zmysle, že žalovaný 1/ nezískal od žalovaného 2/ žiadnu pohľadávku a nemohol sa stať účastníkom žiadneho právneho vzťahu so žalobkyňou. Rovnako aj všetky oznámenia o postúpení pohľadávky je možné považovať za bezpredmetné, resp. neplatné právne úkony. Má za to, že takéto úkony nemôžu mať vplyv na otázku vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného 1/ a skúmať ich vôľovú stránku z hľadiska civilnoprávneho posúdenia vzniku bezdôvodného obohatenia a jeho subjektu nemá právny význam a to aj z nižšie uvedených dôvodov. Ak by však aj prijal ich právnu relevantnosť, nie je pochopiteľné, prečo súd I. inštancie neprisúdil rovnaký význam oznámeniu o spätnom postúpení žalovaného 1/ preukázateľne doručeného žalobkyni, ako prisúdil oznámeniu o postúpení žalovaného 2/ doručeného žalobkyni. Ak podľa prvého oznámenia žalobkyňa správne plnila žalovanému 1/, ako dôvodí súd I. inštancie, tak podľa následného oznámenia a tiež vyjadrenia k žalobe ktoré jej bolo doručené, mohla správne identifikovať pasívne legitimovaný subjekt svojej žaloby ako žalovaného 2/.

19. Ako uvádza právna doktrína k otázke podstaty inštitútu bezdôvodného obohatenia, vzniká bezdôvodné obohatenie na základe objektívnej skutočnosti, a to získaním bezdôvodného obohatenia na úkor iného. Na vznik záväzkového právneho vzťahu z bezdôvodného obohatenia sa preto nevyžaduje existencia zavinenia ani existencia protiprávneho úkonu (bezdôvodné obohatenie vznikne na základe objektívnej skutočnosti uvedenej v zákone). Zavinenie obohateného má právny význam iba z hľadiska rozsahu vydania bezdôvodného obohatenia podľa § 458 odsek 2 Občianskeho zákonníka. Základným predpokladom vzniku bezdôvodného obohatenia je vznik objektívne merateľného majetkového prospechu u obohateného, pričom k zväčšeniu jeho majetku došlo v rozpore s právom. Dôkaz o existencii bezdôvodného obohatenia na strane postihnutého musí ponúknuť postihnutý, ktorý žalobou na súde žiada o vydanie bezdôvodného obohatenia.

20. Napr. podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky spis. zn. 33 Cdo 973/1998: "Pre vznik bezdôvodného obohatenia podľa § 451 odsek 1 OZ je rozhodujúce, že došlo k obohateniu určitej osoby na úkor iného a pre toto obohatenie nebol právom uznaný dôvod, t.j. išlo o bezdôvodné obohatenie a nie je významné, či skutočnosť, na základe ktorej došlo k obohateniu, zavinil obohatený alebo k jeho obohateniu došlo napr. nesprávnym postupom banky, t.j. inej osoby.

21. Subjekt bezdôvodne obohatený je tá osoba, ktorej majetok sa na úkor postihnutého zväčšil, prípadne sa znížili pasíva jeho majetku. Súd I. inštancie preukázal, že k zväčšeniu majetku došlo u žalovaného 2/ a prípadnú otázku zníženia pasív žalovaného 1/ vôbec neriešil.

22. Ako bolo prvostupňovým súdom jednoznačne preukázané, platby žalobkyne boli poukázané na účet žalovaného 2/ a jediným možným subjektom bezdôvodného obohatenia je iba žalovaný 2/ a nie žalovaný 1/. To analogicky potvrdzuje napr. aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 3 Cdo 52/2005 podľa ktorého " ... o plnenie bez právneho dôvodu v zmysle § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka ide v prípade užívania nebytových priestorov bez nájomnej či inej zmluvy alebo iného titulu, oprávňujúceho tieto priestory užívať. V prípade takéhoto plnenia získava majetkovú hodnotu ten, kto plnenie prijíma bez právneho dôvodu,..."

23. Ak teda súd I. inštancie mal za preukázané, že na strane žalovaného 1/ nedošlo k získaniu majetkového prospechu tak z toho vyplýva, že jedinými dôvodmi, ktoré súd I. inštancie zhodnotil ako právne dôvody vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného 1/ bola skutočnosť, že žalobkyňa

mala byť žalovaným 1/ uvedená do omylu ohľadne toho komu plní a že uvedené konanie "zhodnotil" súd ako nekalú obchodnú praktiku. Žiadna z uvedených skutočností však nepredstavuje zákonný dôvod vzniku zodpovednosti za vydanie bezdôvodného obohatenia.

24. Vzhľadom na to, že súd I. inštancie určil predmetnú zmluvu za absolútne neplatnú, je potrebné považovať všetky plnenia žalobkyňou poskytnuté na jej základe za bezdôvodné obohatenie ich príjemcu.

25. Podľa záverov právnej vedy je v rozhodovacej praxi súdov ustálený názor, podľa ktorého ak bezdôvodné obohatenie spočíva v plnení na základe neplatnej kúpnej zmluvy, sú vo vzájomnom právnom vzťahu iba jej účastníci. Vecná legitímácia (či už aktívna alebo pasívna) na vrátenie vzájomných plnení je teda daná len na strane účastníkov zmluvy. Podľa názoru žalovaného 1/ je vyššie uvedený právny názor možné v plnej miere analogicky aplikovať na prípad, keď je neplatnou zmluva o úvere na základe ktorej veriteľ poskytol plnenie dlžníkovi a dlžník poskytol plnenie veriteľovi, ako to bolo v prejednávanej príhode. To má za následok, že žalovaný 1/ nemôže byť povinný vrátiť plnenie poskytnuté žalobkyňou, keďže žalovaný 1/ nebol účastníkom (zmluvnou stranou) neplatnej zmluvy o úvere. Vyššie uvedenému záveru svedčí napríklad aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky spis. zn. 33 Cdo 1632/2017.

26. Ak je predmetná zmluva o úvere neplatná, nemohol súd I. inštancie odôvodniť svoje rozhodnutie prípadne ani tým, že by žalobkyňa plnila za žalovaného 1/ žalovanému 2/ to, čo mal žalovaný 1/ sám plniť žalovanému 2/, nakoľko na žalovaného 1/ nebola postúpená žiadna pohľadávka a žalovaný 1/ nebol tak žalovanému 2/ povinný nič plniť. Vzhľadom na to, že platby žalobkyne boli poukazované priamo na účet žalovaného 2/ nevznikla žalovanému 1/ ani povinnosť vyrovnáť sa so žalovaným 2/ z dôvodu poukázania získaných platieb na účet žalovaného 2/. Ako uvádza sám súd I. inštancie, je potrebné právne úkony vykladať v súlade s vôľou na základe ktorej boli urobené a žalobkyňa nemala vôľu uhrádzať akýkoľvek záväzok za žalovaného 1/, keďže si podľa mienky súdu myslela, že uhrádza svoj záväzok voči žalovanému 1/ na účet žalovaného 1/.

27. Zaviazanie žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré nezískal, z dôvodov ktoré súd zhodnotil ako nekalú obchodnú praktiku, predstavuje v konečnom dôsledku uloženie sankcie súdom žalovanému 1/ za použitie nekalej obchodnej praktiky. Žalovaný 1/ však má za to, že sa žiadneho nekalého konania nedopustil a súd I. inštancie ani nemá právomoc o tejto otázke rozhodovať a nevykonal v tomto smere (ani nemohol) dokazovanie v súlade so zákonom č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

28. Žalovaný 1/ nespadá pod ani jednu z osôb uvedených vo vtedy platnom § 2 písm. b) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a zákon č. 250/2007 Z. z. nespája s porušením uvedených noriem tie právne následky, aké mu prisúdil súd I. inštancie. Súd nemá právomoc určiť že bol porušený zákon č. 250/2007 Z. z. Žalovaný 1/ má tiež za to, že súd I. inštancie neaplikoval správne nasledovné právne normy:

29. Podľa čl. 2 písm. c) Smernice rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa za predajcu alebo dodávateľa považuje akákoľvek fyzická alebo právnická osoba, ktorá v zmluvách podliehajúcich tejto smernici koná s cieľom vzťahujúcim sa k jeho obchodu, podnikaniu alebo povolaniu bez ohľadu na to či má verejnú alebo súkromnú formu vlastníctva. Zdôrazňujeme slová "koná v zmluvách podliehajúcich tejto smernici". Predmetnej smernici podliehajú spotrebiteľské zmluvy, t.j. zmluvy, ako vyplýva aj z čl. 1 uvedenej smernice podľa ktorej táto upravuje vzťahy vyplývajúce z nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, ako aj z § 52 odsek 1 OZ. Žalovaný 1/ však neuzatvoril žiadnu zmluvu so žalobcom a zmluvy o postúpení pohľadávok boli uzatvorené medzi žalovanými navzájom a nie medzi žalobcom a žalovaným 1/ a tieto zmluvy o postúpení pohľadávky teda nie sú spotrebiteľskými zmluvami na ktoré sa vzťahuje či už § 52 odsek 1 OZ alebo smernica Rady č. 93/13/EHS. Žalovaný 1/ teda nemá prečo byť pasívne legitímovaný v spore o určenie neprijateľných (nekalých) podmienok v zmluve uzatvorenej tretími subjektmi.

30. K tomuto záveru možno dôjsť aj výkladom záverov rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie č. C-167/00 vo veci Verein für Konsumenteninformation proti Karl Heinz Henkel a C-89/91 vo veci Shearson Lehman Hutton Inc. proti TVB Treuhandgesellschaft für Vermögensverwaltung und Beteiligungen mbH podľa ktorých sa právnická osoba ktorá získala pohľadávku od spotrebiteľa na základe zmluvy o postúpení nepovažuje za spotrebiteľa požívajúca ochranu spotrebiteľského práva. Výkladom a contrario

možno tvrdiť, že ani osoba ktorá získala pohľadávku vyplývajúcu zo spotrebiteľskej zmluvy sa nestáva osobou konajúcou v rámci spotrebiteľskej zmluvy podľa čl. 2 písm. c) Smernice Rady č. 93/13 EHS.

31. Účelom inštitútu určovania neprijateľných zmluvných podmienok ako neplatných zmluvných podmienok je zabrániť dodávateľom využívať neprijateľné zmluvné podmienky v zmluvách (zmluvných dokumentoch) právnou cestou tým, že následkom určenia neplatnosti príslušných častí zmlúv budú zamietnuté žaloby dodávateľov na plnenie so základom v takýchto za neplatné určených podmienok, resp. vyhovieť žalobám spotrebiteľov požadujúcich vrátenie bezdôvodného obohatenia alebo náhradu škody od dodávateľov. Bez uvedených právnych následkov nemá určovanie neplatnosti samo osebe právny zmysel. To potvrdzuje napr. aj komentár k § 53a Občianskeho zákonníka- Fekete, I.: Občiansky zákonník 1. Veľký komentár, Bratislava: Eurokódex 2011. str. 474: "

Určovanie neplatnosti právneho úkonu a to aj zmluvy a bez ohľadu na dôvod určenia absolútnej neplatnosti právneho úkonu, ktoré je požadované, zostáva však stále určovaním neplatnosti právneho úkonu, ktoré je upravené v § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku a musí spĺňať podmienky vyplývajúce z tohto zákona a z právnej doktríny. Na základe vyššie uvedeného môžu byť účastníkmi súdneho konania o určenie neplatnosti časti zmluvy, bez ohľadu na dôvody takéhoto určenia, iba a výlučne účastníci zmluvy, ktorí zmluvu uzatvorili.

32. Podľa § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku musí žalobca v konaní o určení neplatnosti právneho úkonu preukázať, že má naliehavý právny záujem na žiadanom určení. Žalobkyňa podala žalobu o plnenie voči žalovaným z dôvodu vydania bezdôvodného obohatenia. Právna doktrína i judikatúra ustálili, že "naliehavý právny záujem bude daný spravidla vtedy, ak by bez daného určenia bolo žalobcovo právo ohrozené alebo ak by sa bez tohto požadovaného určenia stalo jeho právne postavenie neistým. Z toho vyplýva, že určovací žaloba spravidla nebude opodstatnená (čo do naliehavého právneho záujmu) v prípadoch, keď možno žalovať priamo na splnenie povinnosti." To vyplýva aj z § 298 Civilného sporového poriadku ktorý implicitne predpokladá, že spotrebiteľia budú najmä žalovať dodávateľov o plnenie a preto sa zákonom ustanovila povinnosť súdu aj bez návrhu uviesť neplatnú zmluvnú podmienku vo výroku rozhodnutia, nakoľko bez tejto povinnosti by súd v prípade, ak bola podaná žaloba iba na plnenie, nemohol, v súlade s viazanosťou súdu návrhom v sporových veciach, vo výroku uviesť neplatnú zmluvnú podmienku.

33. Súd I. inštancie nevysvetlil, v čom by bola znížená ochrana žalobkyne, keď jej súd mohol priznať plnú náhradu od žalovaného 2/ a aj v teoretickom prípade, ktorý však nenastal, uplatňovania náhrady trov konania alebo uplatnenia námietky premičania žalovaným 2/, mohol súd rozhodnúť v súlade s ochranou spotrebiteľa a posúdiť uvedené nároky ako nároky v rozpore s dobrými mravmi, čo koniec koncov výslovne zdôrazňovalo aj uznesenie nadriadeného súdu, ktoré však bolo nebolo súdom I. inštancie zohľadnené. Na druhej strane, ochrana spotrebiteľa nespočíva v zmene zákonných hmotnoprávných predpokladov pre vznik bezdôvodného obohatenia alebo v prenášaní dôkazného bremena ktoré nemá oporu v zákone. Právna ochrana spotrebiteľa nemôže byť poskytovaná za cenu narušenia základných princípov právneho štátu, deľbu moci, nestrannosti a rovnosti pred zákonom, ktoré sú záväzné pre každý konajúci súd bez ohľadu na to aká osoba stojí pred súdom.

34. Ochrana spotrebiteľa v súdnom konaní je zabezpečená ustanoveniami § 290 až § 300 Civilného sporového poriadku spolu s ustanoveniami § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka ako aj ďalšími osobitnými predpismi a európskym právom, ktoré v predmetnom konaní aj boli aplikované. Žiadne z citovaných právnych noriem však neodobruje zvýhodňovanie spotrebiteľa prisudzovaním povinnosti ktoré nevyplývajú zo zákona alebo rozhodovaním súdu vo veci ktorá mu podľa zákona neprináleží.

35. Uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 04.08.2015, č. k. 10 Co 164/2014-102 ako nadriadeného súdu v predmetnej veci, ktorým odvolací súd zrušil skorší rozsudok súdu I. inštancie č. k. 17 C/97/2012-68 zo dňa 12.12.2013, uviedol Krajský súd v Trnave v odôvodnení zrušujúceho uznesenia okrem iného nasledovné:

str. 5 „Odvolací súd však so zreteľom k okolnostiam tejto konkrétnej veci nezdieľa (nech aj nie celkom z dôvodov uvádzaných v odvolaní) ani ten názor súdu prvého stupňa, podľa ktorého to mala byť žalovaná, kto sa na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatil (či presnejšie takýto názor nejde považovať za dostatočne podložený výsledkami dosiaľ vykonaného dokazovania)“ - Žiadne nové skutočnosti neboli v dokazovaní

súdom I. inštancie okrem upresnenia výšky a počtu platieb v konaní od zrušenia prvého rozsudku vo veci preukázané.

„ ... že z vykonaného dokazovania nemohli byť absolútne žiadne pochybnosti o plnení žalobkyňou celkom v prospech troch účtov... V prvom prípade tak vyplývalo z povahy veci že nemohlo ísť o účet žalovanej (nakoľko tá v tom čase ešte ani neexistovala) a to isté platilo u účtu druhého aj tretieho (patriacich v jednom prípade exekútorovi a v druhom Pohotovosti)." - Tieto skutkové zistenia neboli v ďalšom konaní ničím zmenené alebo vyvrátené.

„ ... Za opísanej situácie tak ale doslova v rozpore s výsledkami vykonaného dokazovania bol záver, podľa ktorého osobou bezdôvodne sa obohativšou na žalobkyňu bola žalovaná "

„ ... Povinnosťou súdu prvého stupňa preto bude riadiť sa názorom odvolacieho súdu, ktorým je podľa § 226 O.s.p. viazaný,...

„ .. Ak sa pritom účastníčkou konania v tejto veci stane Pohotovosť a hodlala by sa brániť námietkou premlčania žalobou uplatneného práva, bude tu potrebné mať na zreteli, že aj právo namietať premlčanie je právo podliehajúce prieskumu súladnosti jeho výkonu s dobrými mravmi (§ 3ods. 1 O.z.) "

36. Žalovaný 1/ má za to, že súd I. inštancie sa dôsledne neriadil právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v tejto veci. Argumentácia súdu na pojednávaní dňa 06.06.2018 o tom, že pre súd I. inštancie je záväzný iba výrok zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu popiera zmysel § 391 odsek 2 CSP, nakoľko v žiadnom výroku odvolacieho súdu sa zo zákona neuvádza právne odôvodnenie a názor odvolacieho súdu.

37. Má za to, že následkom vyššie uvedeného nesprávneho procesného postupu súdu I. inštancie bolo nesprávne rozhodnutie vo veci samej a dovolí si so všetkou úctou tvrdiť, že ak by sa súd I. inštancie riadil názorom odvolacieho súdu, bol by podľa jeho názoru rozhodol správne a zákonne.

38. Na základe vyššie uvedeného žalovaný 1/ žiada, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že žalobu zamietá a priznal žalovanému 1/ náhradu trov oboch odvolacích konaní v rozsahu zaplatených súdnych poplatkov za odvolanie.

39. Proti rozsudku súdu I. inštancie voči výroku II., III. a IV. podal odvolanie žalovaný 2/ z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP. Uviedol, že Žalobca v postavení dlžníka uzatvoril so Žalovaným 2/ dňa 29.10.2008 zmluvu o úvere č. 2470051, na základe ktorej bol Žalobcovi poskytnutý úver vo výške 14.000,- Sk (464,71 eur, ktoré sa Žalobca zaviazal Žalovanému 2/ vrátiť späť spolu s príslušným poplatkom vo výške 13.360,- Sk (443,47 eur), t.j. vrátiť späť celkom sumu vo výške 27.360,- Sk (908,19 eur), a to v 12. Pravidelných mesačných splátkach po 2.280,- Sk (75,68 eur) počnúc dňom 08.12.2008 (ďalej len "Zmluva").

40. Žalobca uhradil pred splatnosťou dlhu zo Zmluvy len tri splátky a následne na výzvy a upomienky Žalovaného 2/ nereagoval v dôsledku čoho sa dlh zo Zmluvy stal splatným dňa 13.03.2009. Žalovaný 2/ uplatnil svoje nároky vyplývajúce zo Zmluvy v zmysle rozhodcovskej doložky, ktorá bola dojednaná v čl. 17. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť Zmluvy (ďalej len „Rozhodcovská doložka“) pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom: Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava, Slovenská republika, identifikačné číslo: 35 922 761, zapísanou v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, v oddiele: Sro, vo vložke číslo: 3530/B (ďalej len "Rozhodcovský súd"), ktorý rozhodol rozsudkom sp. zn. SR 12151/09 zo dňa 16.07.2009, ktorý sa stal právoplatným dňa 03.08.2009 a vykonateľným dňa 06.08.2009 (ďalej len "Exekučný titul"), že žalovaný (Povinný) je povinný zaplatiť žalobcovi (Žalovanému 2/) sumu vo výške 962,19 eur s príslušenstvom. Dňa 26.08.2009 sa začalo exekučné konanie sp. zn.: EX 9035/09 o vymoženie peňažnej pohľadávky vo výške 962,19 eur s príslušenstvom na podklade Exekučného titulu (ďalej len "Exekučné konanie").

41. Žalovaný 2/ poukazuje na skutočnosť, že príslušný exekučný súd bol oprávnený a zároveň povinný skúmať okolnosti, a teda či nie je daný dôvod na zastavenie Exekučného konania. Nakoľko taký dôvod neexistoval Exekučné konanie sa skončilo vymožením pohľadávky.

42. Zmluva bola uzavretá podľa ust. § 497 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len "Obchodný zákonník"). V zmysle ust. § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka majú obe Zmluvy povahu absolútneho obchodu. Aplikácia právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa, nie je možná, nakoľko právne vzťahy medzi Žalobcom a Žalovaným 2/, s prihliadnutím na charakter Zmluvy, nespadá pod spotrebiteľskú právnu úpravu zakotvenú v ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Žalovaný 2/ má za to, že skutočnosť, že Zmluva má povahu formulárovej (adhéznej) zmluvy ešte samo o sebe nevytvára predpoklad, že Zmluvu je potrebné posudzovať ako spotrebiteľskú. Pod pojmom formulárová zmluva je potrebné rozumieť zmluvu, ktorú používa dodávateľ, resp. podnikateľ v dvoch a viacerých prípadoch a zväčša je vopred pripravená. Uvedený postup je súčasťou bežnej podnikateľskej praxe a má za účel zjednodušiť kontraktačný proces, a to aj pri uzavieraní zmlúv medzi podnikateľmi navzájom. Z uvedeného vyplýva, že formulárová zmluva môže byť právnym dôvodom vzniku absolútneho obchodu (zmluvy o úvere).

43. V prípade postavenia Žalovaného 2/ je treba akcentovať jeho dobrú vieru, s ktorou do právneho vzťahu so Žalobcom vstupoval. Argumentácia Žalovaného v tomto smere je napokon v plnom súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora v oblasti práva na ochranu spotrebiteľa. Pri výklade pojmu spotrebiteľ je potrebné chrániť dobrú vieru druhej strany. Ak dodávateľ koná v dobrej viere, že druhá strana nie je spotrebiteľ, nemôže sa táto osoba dovoliavať toho, že mala postavenie spotrebiteľa (ESD, C-464/01, vo veci Johann Gruber proti Bay Wa AG publikovaný o.i. v Švestka, 1., Spáčil, J., Škárová, M., Hulmák, M. a kol. Občiansky zákoník I. § 1 až 459. Komentár. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 468 - 469). Obdobne, pokiaľ spotrebiteľ predstiera, že je podnikateľom (alebo v tomto smere uvedie dodávateľa do omylu; per analogiam zamestnancom), je treba takúto obligáciu charakterizovať ako obchod, a nie spotrebiteľský záväzok, pretože je potrebné chrániť dodávateľovu dobrú vieru, pretože dobrá vieru je všeobecným princípom zmluvného práva (Bundesgerichtshof, SRN, 22.12.2004, VIII ZR 91/04 publikovaný o.i. v Eliáš, K. a kol.: Občiansky zákoník. Velký akademický komentár. 1. svazek. § 1 - 487. Praha, Linde 2008, s. 324; Selucká, M. Ochrana spotřebitele v soukromém právu. 1. vydání. Praha: C. H. Beck 2008, s. 54).

44. V tejto súvislosti Žalovaný 2/ poukazuje aj na konštantnú judikatúru týkajúcu sa predmetnej problematiky:

„Niet sporu o tom, že zmluvné vzťahy uzatvárané medzi dodávateľom a fyzickou osobou nepodnikateľom spĺňajú požiadavku spotrebiteľského vzťahu. Pokiaľ je ale predmetom tohto vzťahu účelovo poskytnutý úver (v prejednávanej veci úver na účel povolania) a túto účelovosť žiadny z účastníkov vzťahu nespochybnil, potom vzhľadom na § 2 písm. a) ZoSÚ, nejde o spotrebiteľský úver, a na tieto zmluvné vzťahy (úverové zmluvy) nemožno citovaný právny predpis aplikovať. Úvery poskytnuté na účel zamestnania, povolania, podnikania nemajú povahu spotrebiteľského úveru upraveného zák. č. 258/2001 Z. z. (neskôr zák. č. 129/2010 Z. z.) a ochrana spotrebiteľa o obmedzení a neskôr úplnom vylúčení zabezpečenia zmienkou sa na tieto úvery (druhy zmlúv) nevzťahuje (obdobne NS SR 5Cdo 415/2012). Aplikácia ZoSÚ preto v prejednávanej veci nie je možná. (Uznesenie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn.: 18CoE/313/2016-47 zo dňa 31.05.2017).

45. Poukazuje na Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 21.2.2017, sp. zn. 14Co/975/2015, rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 21CoE/469/2016-53.

46. Žalovaný 2/ nijakým spôsobom nepopiera potrebu aplikácie ustanovení na ochranu spotrebiteľa avšak ani táto nie je bezbrehá. Žalovaný 2/ má za to, že princíp contra proferentem upravený v ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka nie je vhodné aplikovať na daný prípad.

47. Výkladovým princípom contra proferentem, ako princípom všeobecne platným argumentuje aj Ústavný súd Slovenskej republiky zo dňa 19.08.2008, sp. zn.: I ÚS 243/07-25 "Ak sú v zmluve použité formulácie a pojmy, ktoré možno vykladať rozdielne, javí sa byť spravodlivým vykladať ich v neprospech toho, kto ich do zmluvy vložil. Zmyslom tohto princípu je neumožniť strane naformulovať v zmluve ustanovenie pripúšťajúce viacvýznamový výklad a následne v zlej viere zneužiť mnohoznačnosť tohto ustanovenia na úkor záujmov druhej zmluvnej strany." V prípade, ak tvorca zmluvy argumentuje neurčitým ustanovením, ktoré sám v zmluve naformuloval, mal by podľa uvedeného rozhodnutia "sám

preukázať, že nekoná v zlej viere a že medzi stranami bol skutočne konsenzus na tvorcom zmluvy tvrdenom význame, a nie naopak, tak ako to ustálili všeobecné súdy. "

48. Žalovaný 2/ má za to, že príslušný súd nie je oprávnený posudzovať vecnú správnosť (skutkové a právne závery) rozsudku všeobecného súdu, ani rozsudku rozhodcovského súdu. Konajúci súd nedisponuje právomocou rušiť či meniť rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom; nemôže naprávať chyby a nedostatky exekučného titulu (porovnaj tiež R 47/2012) v prípade ak je rozsudok právoplatný a vykonateľný. Žalovaný 2/ má ďalej za to, že dojednaná rozhodcovská doložka bola platne uzatvorená nakoľko Žalobca sa voči Exekučnému konaniu nijakým spôsobom nebránil, napr. podaním žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, námietok proti exekúcii alebo návrhom na zastavenie a odklad exekúcie.

49. Ustanovenie § 369 ods. I Obchodného zákonníka v platnom znení v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy o úvere malo dispozitívnu povahu. Výška úrokov z omeškania sa upravovala predovšetkým dohodou zmluvných strán, len ak výška úrokov nebola zmluvne dohodnutá, nastupovala výška úrokov ustanovená zákonom, t. j. pre určenie úrokov z omeškania v obchodných záväzkových vzťahoch platila zmluvná voľnosť. Žalovaný 2/ poukazuje na skutočnosť, že ani zo zákona, ani z iných právnych predpisov v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy o úvere nebolo možné odvodiť pre obchodné záväzkové vzťahy obmedzenie výšky úrokovej sadzby, ktorú si môžu zmluvné strany dohodnúť (Uznesenie NS SR zo dňa 16.05.1996, sp. zn. 3 Obdo 3/96).

50. V súvislosti s uvedeným chce Žalovaný 2/ poukázať aj na Zbierku stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 20/2003 a na stanovisko Najvyššieho súdu sp. zn. Obpj 3/2002, v ktorom sa uvádza, že "ustanovenie § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, nie je použiteľné pre určenie výšky úrokov z omeškania s plnením peňažného dlhu vo vzťahoch upravených Obchodným zákonníkom."

51. Podľa ustálenej súdnej judikatúry pre posúdenie primeranosti výšky úroku z omeškania nie je možné vychádzať len z jednej číselnej výšky (a prípadného porovnania so zákonnou výškou), ale je potrebné aj zistiť, zhodnotiť a zohľadniť konkrétne okolnosti prípadu (napr. Rozsudok NS ČR, sp. zn. 23 Cdo 1458/2007 zo dňa 31.03.2009 publikovaný na B. pod č. 56735; Rozsudok NS ČR, sp. zn. 32 Odo 468/2003 zo dňa 27.11.2003 publikovaný na B. pod č. 36309, Rozsudok NS ČR zo dňa 30.10.2009, sp. zn. 33 Cdo 2675/2007, publikovaný na B. pod č. 60 II O). V konaní pred Vrchným súdom v Prahe bolo dokonca judikované: "dohodnutý úrok z omeškania vo výške 1 % denne z dlžnej čiastky nie je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku a jeho výška nie je dôvodom pre odoprenie právnej ochrany" (Rozhodnutie vrchného súdu v Prahe sp. zn. 7 Cndo 13/94).

52. V súvislosti s vyššie uvedeným Žalovaný 2/ poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, č. k. I Obdo 34/2004 zo dňa 21.12.2004; ako aj na ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR (napríklad Rozsudok NS SR zo dňa 22.09.2005, Č. k. 20bdo 26/2004, Rozsudok NS SR zo dňa 22.09.2005, č. k. 20bdo 28/2004) kde sa daný súd zaoberal otázkou úrokov z omeškania a skúmal ich z hľadiska otázky dobrých mravov, pričom v závere zdôraznil, že nie je možné odvolávať sa zo strany odporcov na dobré mravy, keďže každý odporca v čase, keď bol pri uzatvorení zmluvy o úvere v pozícii dlžníka mal možnosť zvážiť, či uzatvorí zmluvu o úvere za podmienok tam uvedených, či je schopný splácať záväzok, ku ktorému sa v danej zmluve o úvere zaväzuje a musel si byť vedomý následkov v prípade riadneho a včasného neplnenia tohto záväzku, t.j. aj povinnosti platiť úroky z omeškania v dojednanej výške. Žalovaný 2/ by chcel opätovne zdôrazniť, že dohodnutý úrok z omeškania je sankciou a postihuje dlžníka, ak ten poruší svoje povinnosti vyplývajúce mu z dohodnutej zmluvy. Zároveň chce Žalovaný 2/ poukázať na skutočnosť, že pri úroku z omeškania má ten, kto sa k úhrade úrokov z omeškania zaviazal, vždy možnosť platenie týchto úrokov odvrátiť tým, že si svoje povinnosti riadne a včas splní.

53. Súd v exekučnom konaní a ani v ďalšom základnom konaní nemôže skúmať okolnosti, ktoré by spôsobovali vznik, zánik, výšku, zmenu alebo povahu uloženéj povinnosti, teda okolnosti, skutkový alebo právny základ za akých došlo k vydaniu exekučného titulu, resp. časti právne záväzného výroku. Súd preto nemôže opätovne skúmať z čoho pozostáva istina priznanej pohľadávky alebo jej príslušenstvo, nakoľko by tým spochybnil právoplatný a vykonateľný exekučný titul. Žalovaný 2/ na tomto mieste pripomína, že dňom nadobudnutia právoplatnosti exekučného titulu bola pre Žalobcu judikovaná nová

povinnosť, preto akékoľvek ďalšie preskúmanie takéhoto výroku právoplatného exekučného titulu je pre súd neprípustné.

54. Exekučný poriadok v § 50 ods. 1 jednoznačne určuje okamih, od ktorého môže povinný v exekučnom konaní namietat' skutočnosti, pre ktoré by bola exekúcia neprípustná (t.j. ak tieto okolnosti nastali "po vzniku exekučného titulu").

55. Podobný záver vyslovil aj Ústavný súd SR vo svojom uznesení z 03.05.2011, č. k. III. ÚS 41/2011-31. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Každý má právo, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná, platná a účinná právna norma (IV. ÚS 77/02).

56. V záujme dodržania práv každého účastníka na spravodlivý proces zaručený mu Ústavou Slovenskej republiky v článku 46 ods. 1, ako aj z dôvodu reálnej súdnej ochrany odvolací súd vec prejednal, keďže by takýmto nesprávnym procesným postupom okresného súdu boli odňaté účastníkovi jeho práva na prejednanie veci súdom. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje aj na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, v ktorom ústavný súd konštatoval, že "obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva, alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Obsahom tohto práva je aj relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými predpismi, porušuje ústavnoprávne princípy" (sp. zn. II. ÚS 85/06 zo dňa 22.11.2006).

57. Obdobne vo veci rozhodol Krajský súd v Bratislave uznesením sp. zn. 18CoE/325/2016-76 zo dňa 31.07.2017, keď v odseku 9. konštatoval nasledovné: "Tieto požiadavky odvolaním napadnuté uznesenie vo vzťahu k I. výroku nespĺňa záver súdu I. inštancie o výkone exekučného titulu v rozpore s verným poriadkom v časti plnenia úrokov z omeškania vo výške 0,25 % denne z istiny je podľa odvolacieho súdu neodôvodnený. V odôvodnení uznesenia úplne absentujú podstatné úvahy súdu, ktoré ho viedli k rozhodnutiu o zastavení exekúcie ... "

58. Podobný záver vyslovil aj Ústavný súd SR vo svojom uznesení z 03.05.2011, č. k. III. ÚS 41/2011-31.

59. Poukazuje na neodstrániteľnú prekážku konania, ktorú predstavuje existencia veci rozhodnutej, na ktorú je súd povinný prihliadať počas ktorejkoľvek časti konania. O platnosti Zmluvy už bolo rozhodnuté Exekučným titulom, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť a poukazuje na ust. § 161 CSP. Z uvedeného vyplýva, že ak sa v konaní vyskytnú neodstrániteľné nedostatky konania, súd nemôže vo veci konať a rozhodnúť, ale musí konanie zastaviť v akomkoľvek štádiu konania. Teda uvedené ustanovenie súdu ukladá skúmať podmienky konania v trvaní celého konania. Medzi neodstrániteľné nedostatky v konaní sa okrem iného považuje aj res iudicata.

60. Súd neraz rozhodoval o námietke veci rozhodnutej až dospel k nasledujúcim záverom:

- Žalovaný 2/ poukazuje aj na Uznesenie Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 29Cdo 2254/2011 zo dňa 27.06.2013, v ktorom sa uvádza, že "pravomocný rozhodčí nález má účinky pravomocného súdneho rozhodnutia a vytvárať tudíž prekážku veci pravomocné rozhodnuté (rei iudicatae). Okolnosť, že rozhodčí nález je prípadne vecne nesprávny (ba dokonca zmatečný), mu účinky pravomocného súdneho rozhodnutia vytvárajúcej prekážku veci pravomocné rozhodnuté neodníma. "

61. V súvislosti s vyššie uvedeným žalovaný poukazuje aj na Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.5.2002, sp. zn. 3 Cdo 100/01. Obdobný názor zaujal Najvyšší súd SR aj vo svojom Uznesení sp. zn. 3 Cdo 42/2006, poukazuje tiež na Uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 20. decembra 2011, sp. zn. 1Co/79/2011, v inom konaní, v ktorom taktiež na strane žalovanej vystupoval žalovaný, rozhodol Uznesením Krajský súd v Košiciach zo dňa 03.05.2012, 5Co/43/2012-207. Rovnaký názor zaujal aj Okresný súd Bratislava I, ktorý Uznesením vedeným pod sp. zn. 17C/35/20 14 zo dňa 03.06.2014 zastavil konanie.

62. Právna povaha rozhodcovského rozsudku sa stala aj predmetom aktuálnej judikatúry Najvyššieho súdu SR,

- Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 26. septembra 2011, sp. zn. 3 M Cdo 11/2010 - ide o súdne rozhodnutie vo veci, v ktorej na strane oprávneného vystupoval žalovaný; R 46/2012;
- Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 18. januára 2012, sp. zn. 6 Cdo 143/2011,
- Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 9. februára 2012, sp. zn. 3 Cdo 122/2011; všetky rozhodnutia sú publikované na webovskej stránke). Argumentáciu žalovaného týkajúcu sa res iudicata podporuje aj komunitárne a medzinárodné právo.

- Ako vyplýva z rozhodnutia ESO vo veci Asturcom (ktoré sa dotýka výkonu rozhodcovského rozhodnutia), smernica č. 93/131EHS nepriznáva spotrebiteľovi po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa o veci rozhodlo, žiadne osobitné právo. Ani európske právo nenúti súd členského štátu, aby pristúpil k opätovnému preskúmaniu právoplatne rozhodnutého sporu, ak by sa tým malo zabezpečiť presadenie sa európskeho práva, čo súdny dvor potvrdil aj v samotnom rozhodnutí Asturcom. Podľa tohto rozhodnutia sa pri posudzovaní, či je vecná kontrola rozhodcovských rozhodnutí exekučným súdom potrebná alebo nie, má aplikovať vnútroštátna úprava pri zohľadnení tzv. zásady procedurálnej autonómie členských štátov. Rozhodnutia rozhodcovských súdov s účinkami právoplatných rozsudkov sa tak podľa súdneho dvora majú kontrolovať iba v tom rozsahu, v akom to pripúšťa vnútroštátno právo. Z uvedeného vyplýva, že smernica č. 93/131EHS nezakladá právo spotrebiteľa na to, aby exekučný súd podrobil rozhodcovský rozsudok kontrole vecnej správnosti.

- Podľa rozhodnutia ESO Č. C-2/08 vo veci Amministrarione dell'Economia a delle Finanze právo Spoločenstva neprikazuje vnútroštátnemu súdu, aby neuplatnil vnútroštátne procesné normy, na základe ktorých rozhodnutie získava právoplatnosť (a teda stáva sa res iudicatai, aj keby to umožnilo napraviť porušenie práva Spoločenstva predmetným rozhodnutím. Žalovaný podotýka, že zásada res iudicata je jednou zo základných zásad akéhokoľvek procesného práva (v trestnom práve ide o zásadu ne bis in idem) v celoeurópskom meradle. Táto zásada nie je v slovenskom procesnom práve uplatňovaná tak vo vzťahu k akémukoľvek prípadu (nedochádza teda k odlišnému prístupu v závislosti na prípade) a ani nesťažuje uplatnenie práva Spoločenstva, keď žalovaný v rozhodcovskom konaní predsa môže použiť prostriedky obrany v exekučnom konaní.

63. Z Rozhodcovského rozsudku je jasne zrejmé, že rozhodcovský súd posúdil Zmluvu ako platnú a odplatný právny úkon a na jeho základe priznal žalovanému voči žalobcovi plnenie. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že z hľadiska res iudicata je prípadná nesprávnosť Rozhodcovského rozsudku irelevantná a aj v takomto prípade res iudicata naďalej existuje.

64. S poukazom na uvedené, je žalovaný toho názoru, že ak procesné podmienky nie sú splnené, konanie vykazuje nedostatky. Ak bolo právoplatne rozhodnuté o povinnosti plniť, tvorí výrok takéhoto rozsudku prekážku právoplatne rozhodnutej veci vo vzťahu k určovacej žalobe medzi tými istými účastníkmi konania vo vzťahu k tomu istému skutku, ktorý už bol predbežne právne kvalifikovaný v rozsudku na plnenie a preto by súd mal konanie zastaviť pre neodstrániteľný nedostatok konania.

65. Žalovaný 2/ poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13.04.2011 č. k. III. ÚS 322/20 I 0-37 podľa ktorého „Ústavný súd zdôrazňuje, že záruky nezávislosti majú aj psychologickú povahu. Súdom musí byť nielen fakticky nezávislý, ale musí sa tak javiť aj v očiach strán. Táto zásada sa vzťahuje aj na orgány, ktoré vykonávajú aj niektoré právomoci všeobecného súdu. Ide o tzv. teóriu zdania, ktorá sa viaže na rozhodovanie o zaujatosti súdneho orgánu, ak keď neexistuje dôvod na subjektívnu zaujatosť.“

66. Podľa ust. § 220 ods. 2 druhá veta CSP "Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil ... "

67. Vzhľadom na uvedené je napadnutý Rozsudok nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, čím došlo v konaní pred súdom I. inštancie k takej vade konania, na ktorú odvolací súd v zmysle ust. § 380 ods. 2 CSP prihliada z úradnej povinnosti. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok dôvodov patrí medzi vady konania v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP, pretože znemožňuje strany brániť sa proti

príslušnému rozhodnutiu. Takto je odňatá postupom súdu možnosť konať pred súdom, čo je dôvodom zrušenia rozhodnutia podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP.

68. V odôvodnení rozhodnutia súd musí stručne, jasne a výstižne vysvetliť, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a ako vec právne posúdil. Zároveň mal súd dbať na to, aby odôvodnenie rozhodnutia bolo presvedčivé. Odôvodnenie predmetného rozhodnutia však tieto zákonom stanovené podmienky nespĺňa.

69. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija cla Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. cla Španielsko z roku 1993, sťažnosť Č. 18390/91) a Ústavného súdu SR (nález z 12. mája 2004, sp. zn. I ÚS 226/03) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych opravných prostriedkov.

70. V zmysle § 451 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením Z neplatného právneho úkonu alebo plnením Z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

71. Žalovaný je toho názoru, že zo zmluvy o úvere nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú stanovuje zákon. Žalobca plnil na základe platne uzavretej zmluvy o úvere, predmetná zmluva o úvere nebola nikdy právoplatne vyhlásená za neplatnú, rovnako tak právny dôvod na plnenie z tejto zmluvy o úvere nikdy neodpadol (nedošlo k odstúpeniu od zmluvy, zrušeniu zmluvy apod.) a majetkový prospech získal žalovaný z poctivých zdrojov.

72. V prospech tvrdení žalovaného svedčí napríklad aj rozsudok Uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 20.12.2011, č. k. I Co/79/20 11-93, podľa ktorého: „Pokiaľ ide o bezdôvodné obohatenie, dobrovoľné plnenie žalobcu, na čo bol zaviazaný právoplatným a vykonateľným rozsudkom nie je bezdôvodným obohatením žalovaného, nakoľko nešlo o majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu.“

73. Žalovaný 2/ považuje za nevyhnutné poukázať, že finančné prostriedky pripísané k Zmluve predstavujú zrážky poukazované súdny exekútorom, ktoré vymohol v Exekučnom konaní, pričom exekútorovi bolo Okresným súdom udelené poverenie. Pokiaľ žalobca požadovanú sumu bezdôvodného obohatenia vyčíslil na podklade súm zrazených mu v exekučnom konaní žalovaný si dovoľí poukázať na ustanovenie § 61 zákona č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej aj "Exekučný poriadok" alebo "EP"): "Navrátenie do predošlého stavu je v exekučnom konaní VYLÚČENÉ.

74. Žalovaný 2/ žiada odvolací súd, aby v súlade s ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP v spojení s ust. § 391 ods. 1 CSP rozsudok Okresného súdu Trnava, sp. zn.: 17C/97/2012-201 zo dňa 06.06.2018 zrušil a vec vrátil súdu I. inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

75. K odvolaniu žalovaného 1/ a 2/ sa vyjadrila žalobkyňa. Uviedla, že má zato, že súd I. inštancie rozhodol spravodlivo a v súlade so zákonom, s Ústavou Slovenskej republiky a úniovým právom. V konaní súd I. inštancie umožnil stranám, aby uskutočňovala im patriace procesné práva v celom rozsahu, konanie nemá žiadnu vadu, súd I. inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu I. inštancie vychádza zo správneho posúdenia veci.

76. Stotožňuje sa s rozhodnutím súdu I. inštancie v celom rozsahu. Po niekoľko ročnom dlhodobom vykonávaní dôkazov súd správne a spravodlivo rozhodol. Žalobkyni vzniklo právo na plnenia tak ako je vo výroku rozsudku uvedené, na základe vykonaných dôkazov.

77. Žalovaný 2/ nesprávne interpretuje rozhodujúce skutočnosti v odôvodnení. Medzi stranami ide o spotrebiteľský spor ako správne ustálil súd I. inštancie. Súd I. inštancie aplikoval príslušné právne

normy, týkajúce sa spotrebiteľského práva, zákon č. 250/2007 Z. z., zákon č.258/2001 Z. z., Občiansky zákonník, ako i ústavne zákony a judikatúru súdneho dvora EÚ.

78. Súd I. inštancie preskúmal obligatórne náležitosti zmluvy o úvere a zistil, že zmluva neobsahuje základné náležitosti vyžadované v § 4 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, pre ktoré nedostatky zákon sankcionuje úver ako bezúročný a bez poplatkov.

79. Poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn.: I. ÚS 402/2013 z 19.06.2013, ktorým bolo vyslovené, že aplikácia Občianskeho zákonníka na spotrebiteľský úverový vzťah je ústavne konformná a nie je spôsobilá spochybniť ústavnú udržateľnosť daného záveru. Uzatvorená zmluva medzi účastníkmi je jednoznačne spotrebiteľskou zmluvou.

80. Teória absolútneho obchodu pri posudzovaní úverových vzťahov tak musí ustúpiť špeciálnej záväznej spotrebiteľskej právnej úprave, ktorá má základy smernici Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorý výklad vo svojich rozhodnutiach prináša a upresňuje Európsky súdny dvor. Dňom 01.05.2004, t.j. dňom vstupu SR do EÚ sa stali na území SR záväznými právne akty EÚ. Dogmatickú teóriu absolútneho obchodu považujú v kontexte kogentnej a špeciálnej spotrebiteľskej úpravy za dnešného stavu spoločenského vývoja za prekonanú.

81. Poukazuje na to, že nemožno hovoriť o dobromyseľnosti žalovaného 2/ ako dodávateľa, pretože za poskytnutý úver žiadal žalovaný 2/ zaplatiť úrok vo výške 95,43 % p. a. čo nemožno nazvať inak ako úžeru a konanie v rozpore so zákonom a priečiace sa dobrým mravom. Konaním žalovaného 2/ bola spotrebiteľka uvedená do omylu s poukazom na ust. § 49a Občianskeho zákonníka a preto má za to, že išlo o neplatné právne úkony.

82. Navrhuje, aby súd potvrdil rozsudok súdu I. inštancie v celom rozsahu a zaviazal žalovaného 2/ na úhradu trov konania.

83. K vyjadreniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný 2/. Uviedol, že vzhľadom na uvedené žalovaný navrhuje, aby odvolací súd podľa ustanovenia § 391 ods. 1 CSP v platnom znení rozsudok Okresného súdu Trnava, č. k. 17C/97/2012 zo dňa 6. júna 2018, zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň žalovaný žiada úhradu trov konania, ktoré mu vznikli, vrátane trov odvolacieho konania.

84. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenými stranami (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 367 ods. 3 CSP), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom I. inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania (§ 383 a § 384 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného 1/ bolo dôvodné.

85. Žalobkyňa sa po zmene žalobného nároku domáhala rozhodnutia, ktorým by súd žalovaného 1/ zaviazal zaplatiť žalobkyni 2.046,59 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, žalovaného 2/ zaplatiť žalobkyni 1.529,65 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, a určil, že zmluva č. 2470051 uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným 2/ zo dňa 29.10.2008 je neplatná.

86. Súd I. inštancie návrhu vyhovel v celom rozsahu s tým, že mal preukázaný nárok žalobkyne. Preto predmetom prieskumu odvolacieho súdu je preskúmanie správnosti záverov súdu I. inštancie.

87. Ako prvotným bola odvolacia námietka žalovaného 1/ ohľadom svojej pasívnej legitímácie, namietal tiež nedostatok naliehavého právneho záujmu na určovacej žalobe, nedostatok právomoci súdu a i tým, že súd I. inštancie sa neriadil právnym názorom odvolacieho súdu.

88. Predovšetkým treba uviesť, že odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu I. inštancie v tom, že ide o spotrebiteľskú vec. V plnom rozsahu sa stotožňuje so záverom súdu I. inštancie, ktorý uviedol, že z vykonaného dokazovania má za to, že zmluva o úvere je formulárovou zmluvou,

ktorú žalovaný 2/ bežne používa pri poskytovaní úverov. Text zmluvy je predtlačенý, dlžník len dopĺňa svoje údaje. Pokiaľ ide o vyhlásenie, na aký účel sa úver poskytuje, zmluva obsahuje len 4 políčka - 1. na výkon zamestnania, 2. na výkon povolania, 3. na výkon podnikania alebo 4. na iný účel. Praktiky žalovaného 2/ sa stali predmetom preskúmania súdov i správnych orgánov, napr. Slovenskej obchodnej inšpekcie (SOI). Rozhodnutím Ústredného inšpektorátu SOI zo dňa 27.05.2013, číslo SK/0755/99/2012, SK/0756/99/2012 mu bola uložená pokuta pre porušenie zákazu nekalých obchodných praktík v súvislosti so zaškrtnutím políčka v zmluve majúceho presvedčiť o poskytnutí úveru na výkon povolania spotrebiteľa. Inšpektorát SOI v rozhodnutí pritom poukazuje na neexistenciu možnosti pre spotrebiteľa vyznačiť svoju požiadavku, aby mu bol poskytnutý spotrebiteľský úver. Žalobkyňa na pojednávaní zo dňa 15.01.2013 uviedla, že si zobrala úver, pretože nemala dostatok finančných prostriedkov, pretože jej zadržovali 2/3 dôchodku. Je nepochybné, že v čase uzavretia zmluvy bola žalobkyňa dôchodkyňou, nevykonávala povolanie, zamestnanie, nepodnikala. Preto súd prijal záver, že žalovaný 2/ nepostupoval s odbornou starostlivosťou, keď vôbec nezisťoval, aké povolanie by mala žalobkyňa vykonávať, či vôbec má uzavretie zmluvy nejaký súvis s údajným povolaním. Dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania ťaží toho, kto tvrdí takúto výnimku, v tomto prípade žalovaného 2/ (rozhodnutie Krajského súdu v Trnave z 23.02.2010, č.k.10CoE/5/2010-46). Zo strany žalovaného 2/ išlo o nekalú obchodnú praktiku, keď chcel úverovú zmluvu vylúčiť z režimu ochrany spotrebiteľa. Vo vyhlásení určil na výber účelu úveru až 3 varianty zárobkovej činnosti (zamestnanie, podnikanie, povolanie) a následne iný účel. Bežný spotrebiteľ ako slabšia strana zmluvy, zväčša nevie na čo sú veriteľovi také údaje (resp. aké následky má takto označený účel úveru), nevie, čo sa rozumie spotrebiteľským úverom. V dôsledku nekalých obchodných praktík žalovaného 2/ pri určovaní účelu úveru a skutočnosti, že žalobkyňa v čase uzavretia zmluvy nevykonávala povolanie, súd uzavrel, že úver bolo potrebné považovať za spotrebiteľský.

89. Ide o intenzívne spomínaný problém v negatívnej rovine dokonca v unijnom rozmere, ktorým je účelové vyznačovanie účelu úveru zo strany obchodných zástupcov žalovaného 2/ a niet logickejšieho vysvetlenia ako záveru o snahe žalovaného 2/, aby sa vytvorilo zdanie, že nejde o spotrebiteľský úver (porov. hrozba infigementu zo strany únie (list eurokomisárky pre spravodlivosť F.). (vid rozhodnutie KS Prešov sp. zn. 21 Co 25/2012, ktoré v zásade odobril i Ústavný súd vo svojom rozhodnutí I. ÚS 25/2014)

90. Možno preto konštatovať, že v danom prípade Zmluva o úvere č. 2470051 z 29.10.2008 uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným 2/ je spotrebiteľskou zmluvou a vzťahujú sa ňu ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách a spotrebiteľských úveroch.

91. Súd I. inštancie svojím rozhodnutím určil, že predmetná úverová zmluva č. 2470051 z 29.10.2008 je neplatná. Zo strany žalovaného 1/ bola odvolacia námietka i v tom, že súd I. inštancie neskúmal naliehavý právny záujem. Žaloba o určenie neplatnosti úverovej zmluvy, nie je žalobou v zmysle ust. § 137 písm. c), ale v zmysle ust. § 137 písm. d) CSP. Zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť či neplatnosť sú právnymi skutočnosťami (§2 ods. 1 OZ). Určenie existencie právnej skutočnosti (napr. že právny úkon je neplatný) odporuje vo svojej podstate zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav. Pri určení právnej skutočnosti hovorí rozsudok o tom, čo bolo v minulosti, nie však nevyhnutne o tom, čo je v prítomnosti. Nová právna úprava Civilného sporového poriadku pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti iba za predpokladu, že tak vyplýva z právneho predpisu (najmä z hmotného práva). Nakoľko možnosť podať žalobu o neplatnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva zo zák. č. 129/2010 Z. z., súd I. inštancie správne pristúpil k skúmaniu úverovej zmluvy.

92. Podľa § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z. z., Spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

93. Vyššie citované ustanovenie bolo účinné už v čase rozhodnutia súdom I. inštancie. Aj keď v čase podania žaloby žiadny právny predpis neustanovoval možnosť podania žaloby o určenie neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou (bola podaná za účinnosti OSP), novela zák. č. 129/2010 Z. z., k § 11 ods. 4 k predmetnému neobsahovala prechodné ustanovenia. Pokiaľ novela zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, účinná od 01.01.2018 (umožňujúca podať takúto žalobu v § 11 ods. 4) neobsahovala prechodné ustanovenia, je možné ju použiť v čase rozhodovania súdom I. inštancie a súd I. inštancie bol povinný na toto ustanovenie prihliaďať.

94. Možno preto vyvodiť záver, že súd I. inštancie v čase rozhodnutia nemusel skúmať naliehavý právny záujem, a pokiaľ súd riešil otázku platnosti zmluvy o úvere, dospel k správneho záveru. Aj keď v záujme zachovania práv strán pri uzatváraní zmlúv platí zásada, že takému výsledku sa má pristupovať výnimočne, závery súdu I. inštancie boli správne.

95. Vzhľadom na posúdenie predmetnej zmluvy ako zmluvy spotrebiteľskej, súd I. inštancie správne podrobil kontrole zmluvné podmienky najmä z pohľadu, či odplata za poskytnutý úver je v súlade so zákonom a princípom dobrých mravov. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že aj keď najdôležitejšou normou upravujúcou vzťahy pri spotrebiteľských úveroch je zákon o spotrebiteľských úveroch, tento nevylučuje aplikáciu kódexových ustanovení o vadnosti právnych úkonov (§ 37 a § 39 Občianskeho zákonníka).

96. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi je obsiahnutý v zákone č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Podľa ust. § 4 ods. 8 citovaného právneho predpisu predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenie z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu účastníkovi obchodného vzťahu pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lesť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

97. Odvolací súd v súvislosti s odvolacími námietkami, predovšetkým zdôrazňuje tú skutočnosť, že súd I. inštancie sa správne vysporiadal s otázkou neprimeranosti odplaty za poskytnutý úver. V danom prípade bol žalobkyni dňa 29.10.2008 poskytnutý úver vo výške 464,21,- eur s tým, že žalobkyňa ho mala spolu s poplatkom vo výške 443,47,- eur žalovanému vrátiť v 12 mesačných splátkach po 75,68 eur (celkom 908,19 eur) pričom 1/3 poplatku predstavuje v zmysle článku 13 VOP úrok a 2/3 náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere so všetkou administratívou. Odvolateľ nespochybnil záver súdu I. inštancie o výške RPMN 297,57 %. Výška odplaty tak niekoľkonásobne prevyšuje priemerné úrokové miery obdobných úverových produktov v rozhodnom čase.

98. V tejto súvislosti dáva odvolací súd do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 26/2011 z 26.04.2012, ktorý je aplikovateľný na danú právnu vec, lebo poplatok za poskytnutie úveru v danom prípade plní funkciu úrokov. Cit: "Pri dojednaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek." Uvedený záver o neprijateľnosti odplaty je použiteľný aj na prípad, keď úver je poskytnutý nebankovým subjektom, lebo kategória dobrých mravov má všeobecný charakter, podnikateľské subjekty nevynímajúc. Z týchto dôvodov sa odvolací súd stotožňuje so záverom súdu I. inštancie, že výška odplaty tak ako bola stanovená v úverovej zmluve (odvolací súd zámerne nepoužíva výraz „dohodnutá“, lebo dohoda vyžaduje možnosť oboch zmluvných strán vstupovať do procesu kontraktácie), je neplatná pre rozpor s dobrými mravmi, keďže niekoľkonásobne prevyšuje priemerné úrokové miery obdobných úverových produktov v rozhodnom čase, pričom ide o zjavne neprimeranú výšku odplaty.

99. Samotná zmluva o úvere obsahovala aj ďalšie neprijateľné zmluvné podmienky, na ktoré poukázal aj súd I. inštancie, preto je možné dospieť k záveru o neplatnosti zmluvy o úvere uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným 2/. Žalobkyňa poukazovala aj na to, že nebola posudzovaná odplata v zmysle nar. vlády č. 87/1995 Z. z. Vzhľadom ale na závery súdu I. inštancie, ktorý rozhodol o neplatnosti zmluvy o úvere, pričom posudzoval neprijateľné zmluvné podmienky, je uvedeným už nadbytočným sa zaoberať.

100. V záveroch rozhodnutia odvolacieho súdu pod č. k. 10 Co 164/2014-102 zo 4. augusta 2015 bola tá skutočnosť, že súd I. inštancie vo svojom rozhodnutí z 12. decembra 2013 v rozpore s výsledkami vykonaného dokazovania vyslovil záver, podľa ktorého osobou bezdôvodne sa obohativšou na žalobkyni bola žalovaná a úplne nepodloženým príslovečným varením z vody ďalší záver o neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky z 10. mája 2012, ktorú súd I. inštancie k dispozícii vôbec nemal. Opomenutie trvať aj na doložení takejto listiny pritom spôsobilo aj nedostatok dostatočne analytického posúdenia, či tu vôbec malo ísť o postúpenie pohľadávky v zmysle ust. § 524 a nasl. OZ a nielen o pokus takto označeným úkonom zastrieť iný.

101. Nesporným je tá skutočnosť, že vo veci bola predložená Zmluva o postúpení pohľadávky uzatvorená medzi žalovaným 1/ ako postupcom a žalovaným 2/ ako postupníkom. Rovnako tiež tá skutočnosť, že žalobkyňa plnila v prospech troch účtov, z ktorých dva patrili žalovanému 2/ a jeden súdnemu exekútorovi.

102. Od posledného rozhodnutia odvolacieho súdu neboli navrhnuté a vykonané také dôkazy, ktoré by vyššie uvedené skutočnosti vyvrátili, napokon ani Zmluva o postúpení pohľadávky z 10. mája 2012 uzatvorená medzi žalovaným 1/ a 2/.

103. Odvolaciemu súdu potom nie je zrejmé, akým spôsobom dospel súd I. inštancie k záveru o pasívnej legitímácii žalovaného 1/. Doteraz vykonané dokazovanie nesvedčí v prospech týchto záverov a napokon je i v rozpore s právnym názorom vysloveným už odvolacím súdom.

104. Odvolací súd poukazuje i na to, že pokiaľ súd dospel k záveru o neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, vecná legitímácia je daná iba medzi účastníkmi zmluvy. Najvyšší súd Českej republiky v uznesení sp. zn. 28Cdo/569/2014 z 15. 07. 2014 konštatoval, že dôsledkom plnenia z neplatnej zmluvy je povinnosť účastníkov zmluvy navzájom si vrátiť všetko, čo plnením zo zmluvy nadobudli, ako to výslovne ustanovuje § 457 Občianskeho zákonníka. Z neho súčasne vyplýva, že ak spočíva bezdôvodné obohatenie v plnení na základe neplatnej zmluvy, sú vo vzájomnom vzťahu len jej účastníci. To platí bez ohľadu na to, či sa v súvislosti s plnením z neplatnej zmluvy obohatil aj niekto iný, alebo či v súvislosti s plnením z tejto zmluvy došlo k bezdôvodnému obohateniu aj na úkor niekoho iného. Vecná legitímácia (či už aktívna alebo pasívna) je teda daná len na strane účastníkov zmluvy. Obdobne viď NS ČR sp. zn. 33 1632/2017.

105. Zo všetkých vyššie uvedených skutočností vyplýva, že záver súdu I. inštancie o pasívnej legitímácii žalovaného 1/ je nesprávny a odvolacia námietka žalovaného 1/ tak bola dôvodná.

106. Žalovaný 2/ okrem iného poukazoval aj na to, že všeobecný súd nie je oprávnený posudzovať vecnú správnosť rozsudku všeobecného súdu a ani rozhodcovského súdu. Rozhodcovská doložka bola dojednaná platne a exekučný titul rozhodcovského súdu zakladá res iudicata. Tiež poukazoval na tú skutočnosť, že pokiaľ súdny exekútor vymohol dlh od žalovanej, navrátenie do pôvodného stavu je vylúčené (§ 61 EP).

107. Vyššie uvedenému posúdeniu práv a povinností účastníkov nebráni ustanovenie § 61 Exekučného poriadku, ktoré svojou úpravou zákazu restitutio in integrum v exekučnom konaní sleduje iný účel a prioritizuje zásadne ochranu dobromyseľnosti tretej osoby, napr. vydražiteľa a nemôže sa dotýkať hmotnoprávných vzťahov vzniknutých z bezdôvodného obohatenia, pre vznik ktorého je bez významu, či bolo plnené dobrovoľne alebo na základe núteného výkonu rozhodnutia. (viď napr. 7 Cdo 85/2013)

108. Odvolacia námietka žalovaného 2/ týkajúca sa § 61 Exekučného poriadku, podľa ktorého navrátenie do predošlého stavu je v exekučnom konaní vylúčené, je teda neopodstatnená. Uvedená zásada znamená, že právne pomery niekoho iného ako účastníka konania, ktoré exekúciou vznikli, nemôžu byť exekúciou dotknuté. Nemožno však z neho vyvodiť, že by za podmienok stanovených zákonom nebolo možné dosiahnuť nápravu nesprávností rozhodnutí vydaných v exekučnom konaní, týkajúcich sa výlučne účastníkov exekučného konania, ako tomu bolo v prejednávanej veci (R 48/2009). Účelom uvedeného ustanovenia je ochrana práv nadobudnutých v exekučnom konaní (napr. vlastnícke právo tretích osôb), avšak nevylučuje prípadné zodpovednostné nároky ako bezdôvodné obohatenie, alebo

náhradu škody. Žalobkyňa sa v tomto konaní domáha vydania bezdôvodného obohatenia a uvedenému nebráni ust. § 61 Exekučného poriadku. (viď napr. i Uznesenie NS SR sp. zn. 7 Cdo 127/2015)

109. Odvolateľ ďalej namietal, že v danom prípade nie je splnená jedna z podmienok vzniku bezdôvodného obohatenia, keďže nedošlo k zrušeniu, resp. zániku exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku. V tomto smere odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30 Cdo/3810/2007, v ktorom konštatuje, že bezdôvodným obohatením je aj plnenie na základe vykonateľného rozhodnutia, ktoré bolo zrušené. V zmysle tohto rozhodnutia: „Zrušením rozhodnutia, na základe ktorého sa plnilo, dochádza k bezdôvodnému obohateniu len v prípade, že právny dôvod tohto plnenia nespočíval v hmotnom práve, to znamená, že podľa hmotného práva táto povinnosť neexistovala. Zrušením rozhodnutia tak odpadáva právny dôvod a poskytnuté plnenie sa stáva bezdôvodným obohatením“. V danom prípade síce nedošlo k zrušeniu rozhodcovského rozsudku, avšak rozhodcovský rozsudok v dôsledku neplatného dojednania rozhodcovskej doložky (vzhľadom k záveru o neplatnosti úverovej zmluvy) vydal orgán, ktorý na to nemal právomoc, a preto predmetný rozhodcovský rozsudok nemôže byť spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by mohla prebehnúť exekúcia. Od žalobkyňi vymožené peňažné prostriedky nemajú základ v hmotnom práve, a preto vychádzajúc z konštatovanej nespôsobilosti exekučného titulu, boli naplnené podmienky na vydanie bezdôvodného obohatenia. Pokiaľ ide o neúčinnosť exekučného titulu, odvolací súd poukazuje aj na závery súdu I. inštancie a preto závery žalovaného 2/ o res iudicata sú nesprávne.

110. Bolo preukázané, že nad rozsah poskytnutého úveru (keďže v danom prípade išlo o vydanie bezdôvodného obohatenia) plnila žalobkyňa 3.576,24 eur v prospech žalovaného 2/ (keďže dva účty, na ktoré žalobkyňa plnila patrili žalovanému 2/ a jeden súdному exekútorovi, ktorý vymáhal plnenie v prospech žalovaného 2/), z ktorých si od žalovaného 2/ uplatnila sumu 1.529,65 eur. Nakoľko i odvolací súd dospel k záveru, že úverová zmluva uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným 2/ je neplatná, žalobkyňa mala vrátiť iba skutočne jej poskytnutú sumu, pričom nad tento rozsah plnila 3.576,24 eur. Zo všetkých vyššie uvedených skutočností vyplýva, že nárok žalobkyne voči žalovanému 2/ je dôvodný, preto odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil rozsudok súdu I. inštancie pokiaľ ide o rozhodnutie, kde zaviazal žalovaného 2/ o vydanie bezdôvodného obohatenia. Rovnako tak správny bol i záver súdu I. inštancie, kde vyhovel žalobe o určenie neplatnosti zmluvy o úvere a jeho rozhodnutie je v týchto častiach jasné, zrozumiteľné a v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP.

111. Vzhľadom k nedostatku pasívnej legitímácie žalovaného 1/, rozsudok súdu I. inštancie v tejto napadnutej časti (výrok I.) v zmysle ust. § 388 CSP odvolací súd zmenil a žalobu v tejto časti zamietol. Pokiaľ ide o napadnuté výroky II. a III. tieto vzhľadom na vyššie uvedené závery odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

112. Nemožno súhlasiť s názorom žalovaného 2/, že rozsudok súdu I. inštancie je nezrozumiteľný a nepreskúmateľný. Skutočnosť, že súd nerozhodol podľa predstáv a očakávaní žalovaného, nemožno považovať za porušenie či nerešpektovanie jeho práv. Odvolací súd v tejto súvislosti upriamuje pozornosť na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 218/2010, podľa ktorého obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04). Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

113. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí

dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu I. inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

114. V súlade s § 396 ods. 2 CSP vznikla odvolaciu súdu povinnosť rozhodnúť o nároku na náhradu trov konania na súde I. inštancie voči žalovanému 1/. Vzhľadom na to, že žalovaný 1/ bol v konaní v celom rozsahu úspešný, má nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni, avšak nakoľko si ich výslovne neuplatnil, odvolací súd mu náhradu trov prvoinštančného konania nepriznal. Odvolací súd zmenil i výrok o náhrade trov konania voči žalovanému 2/, avšak iba pokiaľ ide o spôsob ich náhrady, tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

115. V odvolacom konaní plne úspešnému žalovanému 1/ voči žalobkyni vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP voči v odvolaní neúspešnej žalobkyni v plnom rozsahu, avšak nakoľko si výslovne trovy odvolacieho konania neuplatnil, súd žalovanému 1/ náhradu trov prvoinštančného konania nepriznal. Pokiaľ ide o odvolanie žalovaného 2/, tento bol v odvolacom konaní neúspešný, preto žalobkyňa má voči žalovanému 2/ nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd I. inštancie.

116. Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).